

การศึกษาความสามารถทางการเรียน คุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่ พึงประสงค์และภาพชีวิตอนาคต ของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน และนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน*

เสาวลักษณ์ แยมตรี พย.ม.**

กัลยา ปังประเสริฐ พย.ม.**

ศรีล่ายอง สังข์ศิริ ส.ม.**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาความสามารถทางการเรียน คุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์และภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนและนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาพยาบาลศาสตรชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซียจำนวน 59 คน เป็นนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน ของโรงพยาบาลขอนแก่น โรงพยาบาลอุบลรัตน์ และโรงพยาบาลน้ำพองจำนวน 28 คน และนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน จำนวน 31 คน ระยะเวลาวิจัยระหว่างปีการศึกษา 2554 ถึงปีการศึกษา 2555 เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามลักษณะทั่วไป แบบทดสอบความสามารถทางการเรียน แบบประเมินคุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์ แบบบันทึกส่วนตัว และการวาดภาพชีวิตอนาคต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) ความสามารถทางการเรียนของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน และนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนในปีการศึกษา 2554 และ 2555 อยู่ในระดับเดียวกัน คือ ระดับค่อนข้างดี นักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนมีค่าเฉลี่ยความสามารถทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนทั้งสองปีการศึกษา 2) คุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์ ในปีการศึกษา 2554 และในปีการศึกษา 2555 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของคุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์ทั้ง 15 ด้านของนักศึกษาที่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน และนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนอยู่ในระดับเดียวกัน คือ ระดับดี โดยด้านที่อยู่ในระดับดี มี 13 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ ด้านภาวะผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความใฝ่รู้ ด้านจิตสาธารณะ ด้านความเอื้ออาทร ด้านการใช้ภาษาสื่อสาร ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทย และด้านการเป็นผู้มีสุขภาวะ ส่วนด้านการทำนุบำรุงชาติ ศาสนา และเทิดทูนพระมหากษัตริย์ นักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนมีค่าเฉลี่ยระดับดีมาก และนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนมีค่าเฉลี่ยระดับดี ส่วนด้านการใช้ภาษาสื่อสารทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ นักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนและนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกันคือ ระดับปานกลาง 3) ภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน คือ การเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่เป็นพยาบาลชุมชนที่ดีของประชาชนกลับไปทำงานยังถิ่นฐานบ้านเกิด นำคำสอน ตัวอย่างดี ๆ และอัตลักษณ์ของสถาบันด้านจิตอาสาภาวะผู้นำ นอบถ่อมตน และอดทน ที่ได้รับจากสถาบันการศึกษาไปสร้างประโยชน์สุขให้แก่ครอบครัว และชุมชน ดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบอย่างที่ดี ทำให้ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข เชิดชูสถาบัน ตามที่ได้รับความรู้จากสถาบัน และศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ความสามารถ 4) ภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนคือ การเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นพยาบาลที่ดีของประชาชน ทำงานด้วยความตั้งใจ เพื่อส่วนรวม และทำงานในหน่วยงานที่มีความมั่นคง สร้างรายได้ให้มีเงินออมฝากธนาคาร มีทรัพย์สิน มีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่จะทำให้ชีวิตครอบครัวสบายขึ้น พาครอบครัวไปท่องเที่ยว ศึกษาค้นคว้าพัฒนาตนเอง เรียนต่อให้สูงขึ้นเพื่อการปรับเปลี่ยนชีวิตการทำงานในอนาคตกลับมาทำงานใกล้บ้านเมื่อมีฐานะมั่นคง และเลี้ยงดูครอบครัวให้มีความสุข

คำสำคัญ: ความสามารถทางการเรียน คุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์ ภาพชีวิตอนาคต

*งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยโดย สสส. ภายใต้โครงการพยาบาลชุมชนกับการพัฒนารูปแบบการสร้างสุขภาวะชุมชน เพื่อสร้างเมืองขอนแก่นให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ที่สุดในโลก ปีการศึกษา 2554-2555

** อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป้าหมายการพัฒนาสุขภาพในระยะแผนพัฒนาสุขภาพฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 คือ การทำให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ภายใต้แนวปฏิบัติ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง เพื่อพัฒนาระบบสุขภาพชุมชนให้เข้มแข็ง ซึ่งต้องอาศัยพยาบาลชุมชน เป็นผู้ขับเคลื่อน เพราะเป็นผู้ที่ทำงานเชิงรุกได้มากกว่าวิชาชีพอื่นทั้งเป็นผู้ผลักดัน ผู้ปฏิบัติ และผู้สนับสนุน ให้บรรลุเป้าหมาย¹ อย่างไรก็ตามพยาบาลที่จะเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนกลับขาดแคลนทั่วประเทศ เช่นเดียวกับจังหวัดขอนแก่นก็มีปัญหาความขาดแคลนพยาบาลมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในโรงพยาบาลชุมชน และสถานบริการสุขภาพชุมชน ทั้งนี้เป็นเพราะการลดกำลังการผลิตพยาบาลวิชาชีพลงกว่าร้อยละ 40 ในรอบเวลากว่า 5 ปีที่ผ่านมา การสูญเสียพยาบาลออกจากวิชาชีพเพิ่มขึ้น การสร้างหลักประกันสุขภาพตามนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าทำให้เกิดความไม่สมดุลของภาระงานกับกำลังคนทางการพยาบาล² รวมทั้งแบบแผนการเจ็บป่วยของประชาชนที่ซับซ้อน เรื้อรังมากขึ้น พยาบาลในกระทรวงสาธารณสุขโดยเฉลี่ยต้องทำงานเดือนละ 32 วัน³ และลาออกที่สำคัญการขาดแคลนพยาบาลของจังหวัดขอนแก่นยังพบว่า พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาแล้วเลือกทำงานที่สถานอนามัยเพียงแค่ 1-2 คนต่อปี พยาบาลที่ทำงานในโรงพยาบาลใหญ่ๆ ก็จะลาออกในปีที่สองของการทำงานมากกว่า ร้อยละ 40⁴ จากสภาพปัญหาข้างต้นโรงพยาบาลน้ำพอง โรงพยาบาลอุบลรัตน์ และโรงพยาบาลขอนแก่น ได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยนำแนวคิดสามเหลี่ยมการผลิตพยาบาลชุมชน ที่เกิดจากความร่วมมือของ 3 สถาบัน คือ โรงพยาบาลชุมชน สถาบันการศึกษา และองค์การบริหารส่วนตำบล มาร่วมกันผลิตพยาบาลชุมชน⁵ พบว่า ชุมชนได้เข้าถึงบริการสุขภาพแบบใกล้บ้านใกล้ใจ เกิดเครือข่ายการทำงานเชื่อมโยงกับพื้นที่และโรงพยาบาลชุมชน⁴ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซียได้เข้าร่วมโครงการนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 จนถึง

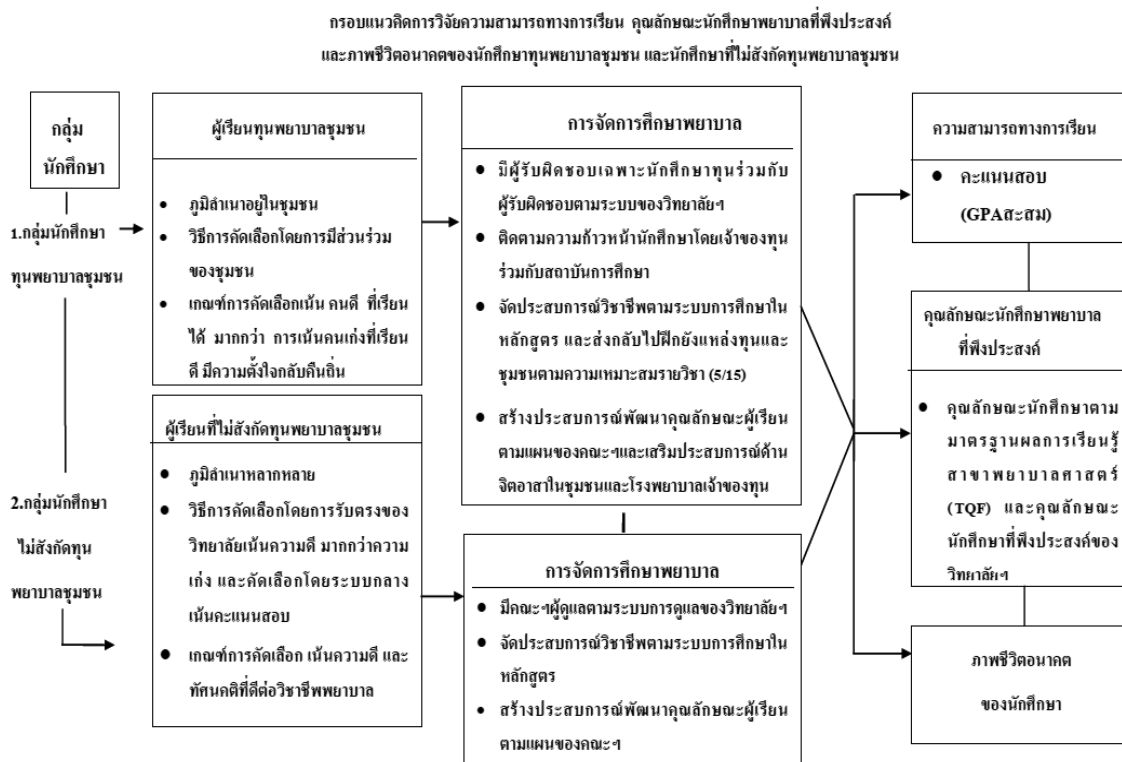
ปัจจุบัน โดยรับนักเรียนทุนพยาบาลชุมชนให้เข้ามาศึกษา ซึ่งเป็นคนในพื้นที่ เป็นคนดีที่เรียนได้ มากกว่าการเป็นคนเก่งที่เรียนดี โดยพิจารณาจากคะแนนในโรงเรียนร่วมกับการสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมการทำจิตอาสา โดยให้เรียนร่วมกับนักศึกษาปกติที่คัดเข้าเรียนโดยการสอบวัดความรู้ ร่วมกับการประเมินทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และการเป็นคนดี ในการดำเนินการผลิตพยาบาลชุมชน กลับคืนถิ่นตามโครงการนี้ วิทยาลัยฯ เพิ่งดำเนินการเป็นครั้งแรก และจากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา ยังไม่มีข้อสรุปผลจากผลการศึกษาที่แน่ชัดว่าผลลัพธ์จะเป็นอย่างไรบ้าง คณะผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาว่า นักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน ที่ถูกคัดเลือกเข้ามามีเรียนโดยพิจารณาจากคะแนนโรงเรียน ร่วมกับการทำจิตอาสา เน้นการเป็นคนดีมากกว่าการเป็นคนเก่ง กับนักศึกษาที่คัดเลือกเข้าศึกษาโดยการสอบวัดความรู้ของวิทยาลัยฯ และระบบกลาง (Admission) ร่วมกับการประเมินทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล และการเป็นคนดี ผลลัพธ์ทางการศึกษา คือ ความสามารถทางการเรียน คุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์ และภาพชีวิตอนาคต ของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มจะเป็นอย่างไร มีข้อค้นพบอะไรบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการผลิตพยาบาลของจังหวัดขอนแก่นให้หลากหลายตอบสนองความต้องการของพื้นที่และระบบบริการสุขภาพ ได้บัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ กลับคืนถิ่นไปพัฒนาระบบสุขภาพชุมชนให้เข้มแข็ง ทำให้ประชาชนและสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถทางการเรียนและคุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์ของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน และนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน
2. เพื่อศึกษาภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนและนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาความสามารถทางการเรียน คุณลักษณะ นักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์ และภาพชีวิตอนาคต ของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน และนักศึกษาไม่สังกัด ทุนพยาบาลชุมชน ศึกษาแก่นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย ในปีการศึกษา 2554 - 2555 การ ดำเนินการวิจัยมีดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือนักศึกษาคณะ พยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย ในปีการศึกษา 2554 - 2555 ทั้งที่สังกัดทุนพยาบาล ชุมชน และไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน จำนวน 171 คน กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้น ปีที่ 2, 3 และ 4 จำนวน 59 คน เป็นนักศึกษาทุนพยาบาล ชุมชนทั้งหมดที่เข้าศึกษาวิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย จำนวน 28 คน และนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนจำนวน

31 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ นักศึกษาทุนพยาบาล ชุมชนได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) แบบหยิบบแล้วไม่ใส่คืน (Sampling Without Replacement) จากนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 - 4 โดยให้มีจำนวนนักศึกษาแต่ละชั้นปีมีจำนวนใกล้เคียงกัน กับนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1) แบบสอบถามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ สถานภาพการเป็นนักศึกษา เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา แหล่งเงินที่สนับสนุนการศึกษา จำนวน เงินที่ได้รับเพื่อการศึกษาต่อเดือน ความเพียงพอในการ ใช้จ่ายเพื่อการศึกษา วิธีการคัดเลือกเข้ามศึกษาที่คณะ พยาบาลศาสตร์ และคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 (GPAX) 2) แบบทดสอบและประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรายวิชาตามแผนการศึกษาแต่ละชั้นปี ของ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ทั้งภาคทฤษฎี ภาค

ทดลอง และภาคปฏิบัติทางการพยาบาล แบบทดสอบ และประเมินผลสัมฤทธิ์นี้มีทั้งอิงกลุ่ม (Norm Reference Evaluation) และอิงเกณฑ์ (Criterion Reference Evaluation) สร้างขึ้นโดยอาจารย์ผู้สอน ร่วมกับอาจารย์ประจำกลุ่มสาขาวิชาต่างๆ ในหลักสูตร 3) แบบประเมินคุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์ เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีรายละเอียดของพฤติกรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินโครงสร้างคำถามสร้างจากมาตรฐานผลการเรียนรู้สาขาพยาบาลศาสตร์ (Thailand Qualification Framework) หรือ TQF ทั้ง 6 ด้าน ร่วมกับคุณลักษณะบัณฑิตพยาบาลที่พึงประสงค์ และอัตลักษณ์คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย 9 ข้อ ผู้ประเมินประกอบด้วย อาจารย์ 3 คน กลุ่มเพื่อน 3 คน และนักศึกษาประเมินตนเอง เป็นการวัดตามแบบของ Likert 5 ตัวเลือก ได้แก่ ดีมาก ดี ปานกลาง ควรปรับปรุงแก้ไข และควรปรับปรุงแก้ไขอย่างยิ่ง 4) แบบบันทึกส่วนตัว (Personal Diary) และภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษา เป็นแบบบันทึกส่วนตัวบุคคลที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิดของตนเอง จากประสบการณ์ชีวิตและการเรียนรู้ทั้งในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับความคิดที่มีต่อการเป็นนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน ประสบการณ์เรียนรู้ที่ได้รับระหว่างการศึกษา และภาพชีวิตอนาคตที่มีต่อครอบครัว และการทำงานในอนาคต นักศึกษาจะทำการบันทึกไว้ทุกเดือน และส่งให้อาจารย์ได้รับทราบ เพื่อร่วมกันปรับปรุงพัฒนานักศึกษาระหว่างเรียนทั้งด้านการเรียน คุณลักษณะวิชาชีพ และการใช้ชีวิตที่เหมาะสม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ 1) นำแบบสอบถามลักษณะทั่วไปของนักศึกษา และคุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์ไปให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรของวิทยาลัยฯ ได้ทำการตรวจสอบและวิพากษ์เพื่อให้เครื่องมือมีความตรงตามเนื้อหา (Content validity) แล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้ 2) นำแบบทดสอบและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่อาจารย์ผู้สอนสร้างขึ้นให้อาจารย์ในกลุ่มสาขาวิชาได้ทำการวิพากษ์ หลังจากนั้นนำเข้าคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบไล่

ภายนอกที่แต่งตั้งให้พิจารณาและการวิพากษ์ เพื่อให้มีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นแบบทดสอบจะนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลความสามารถทางการเรียนที่ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาต่างๆ ในแต่ละภาคการศึกษา คุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์ ข้อมูลจากการบันทึกส่วนตัวและภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมกับนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม ตามแผนการศึกษาเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนทุกภาคการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล 1) วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของนักศึกษาโดยใช้คำร้อยละ 2) วิเคราะห์ความสามารถทางการเรียนจากผลคะแนนรายวิชาและการตัดสินใจแบบอิงกลุ่ม และอิงเกณฑ์ ตามเกณฑ์การวัดผลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 3) วิเคราะห์คุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4) วิเคราะห์ข้อมูลการบันทึกส่วนตัว (Personal Diary) และภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษา โดยใช้ในการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 จำนวน 59 คน เป็นนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน จำนวน 28 คน และนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุน จำนวน 31 คน นักศึกษาทุกคนเชื้อชาติไทย สัญชาติไทย นับถือศาสนาพุทธ แหล่งเงินสนับสนุนส่วนใหญ่มาจากผู้ปกครอง และกองทุนกู้ยืมร้อยละ 88.1 จำนวนเงินที่ได้รับเพื่อการศึกษาต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6001-7000 บาทต่อเดือน และส่วนใหญ่ร้อยละ 94.9 จำนวนเงินที่ได้รับต่อเดือนมีความเพียงพอในการใช้จ่ายเพื่อการศึกษา การคัดเลือกเข้าศึกษาส่วนใหญ่คัดเลือกโดยสังกัดทุนพยาบาลชุมชน คิดเป็นร้อยละ 47.5 รองลงมาคือการคัดเลือกโดยระบบการรับตรงร้อยละ 40.7 และคัดเลือกโดยระบบกลาง (Admission) ร้อยละ 11.8 คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเข้าศึกษาวิชาพยาบาลศาสตร์ของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน และนักศึกษาที่

ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน อยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 3.19, SD = 0.34 และ $\bar{X}$ = 3.21, SD = 0.28 ตามลำดับ)

2. ความสามารถทางการเรียนของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนและนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน ในปีการศึกษา 2554 และปีการศึกษา 2555 พบว่า ค่าเฉลี่ยความสามารถทางการเรียนของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนและนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน ในปีการศึกษา 2554 และปีการศึกษา 2555 อยู่ในระดับเดียวกันคือระดับค่อนข้างดี ($\bar{X}$ = 2.98, SD = 0.39 และ $\bar{X}$ = 2.92, SD = 0.37 ตามลำดับ)

3. คุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์ ในปีการศึกษา 2554 และในปีการศึกษา 2555 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของคุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์ทั้ง 15 ด้านของนักศึกษาที่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน และนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนอยู่ในระดับเดียวกันคือระดับดี ($\bar{X}$ = 3.95, SD = 0.36; $\bar{X}$ = 4.00, SD = 0.25 ตามลำดับ) โดยด้านที่อยู่ในระดับดีมี 13 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ ด้านภาวะผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความใฝ่รู้ ด้านจิตสาธารณะ ด้านความเอื้ออาทร ด้านการใช้ภาษาสื่อสาร ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทย และด้านการเป็นผู้มีสุขภาวะ ส่วนด้านการทำนุบำรุงชาติ ศาสนา และเทิดทูนพระมหากษัตริย์ นักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนมีค่าเฉลี่ยระดับดีมาก ($\bar{X}$ = 4.56, SD = 0.38) และนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนมีค่าเฉลี่ยระดับดี ($\bar{X}$ = 4.33, SD = 0.31) ส่วนด้านการใช้ภาษาสื่อสารทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ นักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนและนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกันคือ ระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.03, SD = 0.33 และ $\bar{X}$ = 3.10, SD = 0.38 ตามลำดับ)

4. ภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษา ในด้านครอบครัว และการทำงาน ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

4.1 ภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน คือ เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ อยู่กับ

ครอบครัว ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตามรอยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นพยาบาลที่ดีของชุมชน กลับไปทำงานในชุมชน ตอบแทนผู้ให้โอกาสได้มาศึกษา นำคำสอน ความรู้ความสามารถ และตัวอย่างดี ๆ ที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา อาจารย์ และผู้สนับสนุนให้เข้ามาเรียน ไปใช้ในการทำงาน เพิ่มพูนทักษะวิชาชีพพยาบาล ให้มีประสบการณ์มากขึ้น เพื่อจะได้กลับไปทำงานในโรงพยาบาลเจ้าของทุนด้วยความสามารถ และมีคุณภาพ เชิดชูสถาบันตนเอง นำอัตลักษณ์ของสถาบันไปใช้ในชีวิตการทำงาน และเป็นแบบอย่างที่ดีของวิชาชีพพยาบาล

4.2 ภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนคือ เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นพยาบาลที่ดีของประชาชน ตั้งใจทำงานเพื่อส่วนรวม ทำงานในหน่วยงานที่มั่นคง มีรายได้แน่นอน ให้มีรายได้ดี มีชีวิตสุขสบาย เพื่อดูแลครอบครัวให้มีความสุข ศึกษาต่อเพื่อปรับเปลี่ยนชีวิต เช่น เป็นอาจารย์พยาบาลหรือทำงานส่วนตัว ซึ่งสะท้อนใน 2 ด้านคือ

ด้านครอบครัว นักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ อยู่กับครอบครัว ดำเนินชีวิตแบบวิถีธรรมชาติ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตามรอยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ส่วนนักศึกษาไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่

ด้านการทำงาน นักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนเป็นพยาบาลที่ดีของชุมชนกลับไปทำงานยังถิ่นฐานบ้านเกิดทำงานแบบใกล้บ้านใกล้ใจ ทำให้ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข นำคำสอนและตัวอย่างดี ๆ ที่ได้รับจากอาจารย์และจากศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์กระแส ชนะวงศ์ รวมทั้งคำสอนของผู้อำนวยการโรงพยาบาลที่พยาบาลไปใช้ในการทำงาน สร้างประโยชน์สูงสุดให้ชุมชนและสังคม พัฒนาทักษะวิชาชีพพยาบาล พัฒนาความรู้และประสบการณ์ระหว่างการทำงานให้มีความสามารถในการทำงานในโรงพยาบาลอย่างมีคุณภาพ มุ่งพัฒนาชุมชนให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ สร้างอาชีพให้ครอบครัวและชุมชน ทำให้ครอบครัวและชุมชนมีความสุข นำอัตลักษณ์สถาบัน คือ จิตอาสา ภาวะผู้นำรอบน้อมถ่อมตน และอดทนไปใช้ในการทำงานเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของชุมชน เชิดชูสถาบัน จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้

เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมตามที่ได้รับควมไว้วางใจจากสถาบัน ส่วนนักศึกษาไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนเป็นพยาบาลที่ซื้อของประชาชน ตั้งใจทำงานเพื่อส่วนรวม

ทำงานในหน่วยงานมั่นคง เพื่อให้รายได้มีเงินฝากธนาคารมาก ๆ มีทรัพย์สิน และสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย เพื่อให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นและพาครอบครัวไปท่องเที่ยว กลับมาทำงานใกล้บ้านอยู่กับครอบครัวเมื่อมีฐานะมั่นคง ดูแลครอบครัวให้มีความสุขใช้ชีวิตกับธรรมชาติ ดูแลชุมชน ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง เรียนต่อให้สูงขึ้นเพื่อปรับเปลี่ยนชีวิตการทำงานและทำงานส่วนตัว

การอภิปรายผล

1. ความสามารถทางการเรียนของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน และนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนในปีการศึกษา 2554 และ 2555 อยู่ในระดับค่อนข้างดี ซึ่งความสามารถทางการเรียน คือ ผลสำเร็จหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากมวลประสบการณ์ต่างๆ โดยผ่านการเรียนรู้ การฝึกอบรม และการทดสอบ ต้องอาศัยความสามารถของบุคคลทั้งทางร่างกายและสมอง ความสามารถทางการเรียนประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการให้อันดับคะแนนหรือเกรด นักศึกษาทั้งสองกลุ่มได้ใช้เกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษาคล้ายๆ กัน คือ เกรดเฉลี่ย 2.75 ขึ้นไป เน้นผู้เข้าเรียนทั้งเป็นคนดี มากกว่าการเป็นคนเก่ง อีกทั้งผลการเรียนจากค่าเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนและนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน ก็อยู่ในระดับเดียวกัน คือ ระดับดี (GPAX = 3.19, SD = 0.34 และ GPAX = 3.21, SD = 0.34 ตามลำดับ) เมื่อเข้ามาเรียนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับเดียวกันคือ ค่อนข้างดีซึ่งต่ำกว่าระดับที่เรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเล็กน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะการเรียนทางพยาบาลศาสตร์ใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาพยาบาลศาสตร์เป็นเป้าหมายการเรียน ผู้เรียนต้องมีความรู้รอบ มีความสามารถหลายด้าน จึงจะผ่านเกณฑ์ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของวิบูลย์ลักษณ์ ปริยาวงศากุล⁶ Utsanee,

Nichada, Sriwan⁷ ที่พบว่า พื้นฐานทางการเรียนที่มีอยู่เดิมจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ความรู้เดิมสามารถพยากรณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 61.9 เกรดเฉลี่ยของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 และสอดคล้องกับการศึกษาของ จักรกฤษณ์ ลูกอินทร์, เพ็ญพักตร์ ลูกอินทร์ และอาคม โพธิ์สุวรรณ⁸ ที่ศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพยาบาลสูติศาสตร์และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความสามารถทางการเรียนของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนกับนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนที่อยู่ในระดับเดียวกัน คือ ระดับค่อนข้างดี แต่นักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนมีค่าเฉลี่ยความสามารถทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนเล็กน้อยนั้นอาจเป็นเพราะได้รับการติดตามจากโรงพยาบาล และการเสริมแรงร่วมกับวิทยาลัยฯ เป็นประจำทำให้มีพฤติกรรมการเรียนที่เอื้อต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่า ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา^{7,9} ที่ศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. คุณลักษณะ นักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์ของนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนและนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน ในปีการศึกษา 2554 และ 2555 พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 15 ด้าน อยู่ในระดับดี แต่มีบางด้าน เช่น ด้านการทำนุบำรุงชาติ ศาสนา และเทิดทูนชาติพระมหากษัตริย์ นักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนอยู่ในระดับดีมาก นักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนอยู่ในระดับดี ส่วนด้านการใช้ภาษาสื่อสารทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ภาษาอังกฤษ นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกันคือระดับปานกลาง ซึ่งคุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์เป็นคุณลักษณะที่ครอบคลุมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาพยาบาลศาสตร์ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ทักษะทางปัญญา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะ

ปฏิบัติทางวิชาชีพ¹² และรวมถึงคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยฯ คือ จิตสาธารณะ ภาวะผู้นำ นอบน้อมถ่อมตน และอดทน เพราะวิชาชีพพยาบาล สังคมมีความคาดหวังสูง ทั้งด้านความเป็นมนุษย์ และความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ ในการคัดเลือกให้เข้าเรียนหลักสูตรนี้ นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีต้นทุนความพร้อมก่อนเข้าศึกษาทั้งด้านความรู้ เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.75 ขึ้นไป มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล และในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้ ใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานอุดมศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ ทั้ง 6 ด้าน รวมทั้งอัตลักษณ์และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ของคณะพยาบาลศาสตร์เป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ค่าเฉลี่ยรวมคุณลักษณะนักศึกษาพยาบาลที่พึงประสงค์ของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับดี และจากผลการวิจัยที่พบว่าคุณลักษณะด้านการทำนุบำรุงชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ นักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก ส่วนนักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนอยู่ในระดับดี จะเห็นได้ว่า นักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนได้คัดเลือกจากชุมชนที่มีประสบการณ์การเป็นเยาวชนจิตอาสา เคยช่วยเหลือคนทุกข์คนยาก ทำกิจกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งในหลักสูตร และเสริมหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จึงถูกบ่มเพาะคุณลักษณะด้านนี้ มากกว่านักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน ส่วนคุณลักษณะด้านการใช้ภาษาสื่อสาร ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกันคือระดับปานกลางซึ่งภาษาไทยเป็นภาษาที่คนไทยส่วนใหญ่ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงาน นักศึกษาทั้งสองกลุ่มจะใช้ภาษาอังกฤษในบางโอกาสเท่านั้น ทำให้ค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ การวิจัยของอานวย ธัญญรัตน์ศรีสกุล¹⁰ มาลินี จำเริญและคณะ¹¹ ที่ศึกษาสมรรถนะนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิตทุกชั้นปีพบว่าสมรรถนะด้านการใช้ภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษา นักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนมีภาพชีวิตอนาคตด้านครอบครัวคือ การเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ การกลับไปอยู่กับครอบครัว ใช้ชีวิตแบบธรรมดา อย่างพอเพียง เพราะมีทุน “ความ

ผูกพัน” ที่เป็นพันธะความรับผิดชอบที่ได้รับโอกาสและความคาดหวังทั้งจากครอบครัวและชุมชน ให้เป็นนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชน ได้เห็นแบบอย่างความสุขอันเกิดจากการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง และการฝึกจิตอาสา ส่วนภาพชีวิตอนาคตด้านการทำงาน เป็นเพราะมีทุน “ประสบการณ์” ก่อนเข้าเรียนและระหว่างเรียนจากภาพชีวิตอนาคตนี้ ทำให้เห็นทิศทางการทำงานของพยาบาลชุมชนที่จะเป็นไปตามสมมติฐานของโครงการผลิตพยาบาลชุมชนภายใต้แนวคิดสามเหลี่ยมการผลิตพยาบาลชุมชนของศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี¹³ ที่ตั้งไว้ว่า หากมีพยาบาลชุมชนดูแลชุมชน 1-2 ชุมชนใช้หัวใจนำ และความรู้ตามทำงานร่วมกับชุมชน ทำให้ชุมชน สังคมไม่ทอดทิ้งกัน ส่งเสริมให้ชุมชนดูแลตนเอง สร้างเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคที่พบบ่อยในพื้นที่ การดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และการปลูกต้นไม้ยืนต้นหลากหลายในพื้นที่ของตนเอง จะทำให้เกิดหมู่บ้านอยู่เย็นเป็นสุข ขยายสู่ตำบล อำเภอ จังหวัดอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน และต่อยอดสู่จังหวัดขอนแก่นน่าอยู่ที่สุดในโลกต่อไปได้¹⁶ การจัดการศึกษาภายใต้แนวคิดนี้สอดคล้องกับการศึกษาไทยในอนาคต ที่เริ่มจากการพัฒนาคน พัฒนาสังคม ให้เป็นพลังขับเคลื่อนคนไทยให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการดำรงชีวิตในโลกของการแข่งขันอย่างรู้เท่าทัน¹⁵ และยังสอดคล้องกับอุดมการณ์การศึกษาของชาติที่มุ่งสร้างสรรค์ และพัฒนาคนโดยผ่านการยกระดับการศึกษาของประชาชนใน 3 ขั้นตอน¹⁶ ได้แก่ การศึกษาเพื่ออรรถา การศึกษาเพื่อชีวิ และการศึกษาเพื่อปวงประชา ภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษากลุ่มนี้เป็นการมองสังคมโดยรวม ที่มุ่งการทำงานเพื่อชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข การพัฒนาดตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นการศึกษาเพื่อชีวิ สร้างคนดีแก่สังคม และการศึกษาเพื่ออรรถา เพื่อเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ และยังสะท้อนถึงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ที่นักศึกษาได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งที่เป็นทางการ (Formal curriculum) และหลักสูตรแฝง (Hidden curriculum) ที่ไม่ได้ออกแบบไว้อย่างเป็นทางการ แต่สาระการเรียนรู้ได้หลอมรวมอยู่ในบริบท ของวิทยาลัยฯ โรงพยาบาล และชุมชนที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ทำให้นักศึกษาสะท้อนคิดและวาดภาพ

ชีวิตที่ได้จากการสัมผัสสุดมการณ์ของครู คำสอน ความคาดหวัง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา การสัมผัสบุคคล ต้นแบบ อัตลักษณ์ของสถาบัน ประเพณี วัฒนธรรมของวิทยาลัยฯ และแหล่งเรียนรู้เป็นหลักสูตรแฝงที่บ่มเพาะความคิด ทศนคติ ความมุ่งมั่น สู่สุดมการณ์ และเป้าหมายชีวิตของนักศึกษาให้ผูกพัน กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของวรรณิชัยเฉลิมพงษ์¹⁷ ที่ศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้จากหลักสูตรแฝงทำให้นักศึกษาเรียนรู้การรู้จักตนเอง การเป็นผู้นำ ทศนคติต่ออาจารย์และวิชาชีพ และหลักสูตรแฝงมีผลทางตรงต่อลักษณะวิชาชีพมากที่สุด

นักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชนภาพชีวิตอนาคตด้านครอบครัว และด้านการทำงาน คือ การเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นพยาบาลที่ดีของประชาชน ตั้งใจทำงานเพื่อส่วนรวม มุ่งหวังทำงานในหน่วยงานที่มั่นคง เพื่อสร้างรายได้ ทำให้ชีวิตสะดวกสบายมี ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จะกลับมาอยู่กับครอบครัว เมื่อมีฐานะมั่นคง และศึกษาต่อเพื่อปรับเปลี่ยนชีวิตการทำงาน ภาพชีวิตอนาคตของนักศึกษากลุ่มนี้สะท้อนผลลัพธ์ของการจัดการศึกษาในการพัฒนาคน 3 ขั้นตอน¹⁶ ที่เริ่มจากการศึกษาเพื่ออึดตาเพื่อการประกอบอาชีพ และสร้างรายได้ให้ตนเองมีชีวิตดีขึ้น การศึกษาเพื่อวิชา เพื่อสร้างคนให้เป็นคนดี และขั้นต่อไปคือ การศึกษาเพื่อปวงประชา ที่เกิดขึ้นหลังจากที่ตนเองและครอบครัวมีความพร้อมเข้มแข็งแล้วจึงจะทำงานเพื่อชุมชน สังคม ภาพชีวิตการทำงานของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มที่มีความแตกต่างกันเป็นเพราะ ระบบทุนที่ผูกพัน การเสริมหลักสูตรให้เรียนรู้จากบุคคลต้นแบบอย่างต่อเนื่อง ประสบการณ์บ่มเพาะด้านจิตอาสา กระบวนการติดตามนักศึกษาเพื่อสร้างอุดมการณ์การทำงานในชุมชนของเจ้าของทุนและวิทยาลัยฯ รวมทั้งประสบการณ์การเรียนรู้ในการทำงานกับชุมชนที่นักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนจะมีมากและเกิดอย่างต่อเนื่องมากกว่า นักศึกษาที่ไม่สังกัดทุนพยาบาลชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ระบบการคัดเลือกนักศึกษาทุนพยาบาลชุมชนที่เน้น “คนดี ที่เรียนได้” มากกว่า “คนเก่งที่เรียนดี” ร่วมกับเกณฑ์การเป็นคนดี “เรียนได้” ควรให้มีการ

ทดสอบวัดความรู้ เพื่อเป็นทุนความสามารถ ที่เพียงพอในการเรียนรู้ในวิชาชีพพยาบาลให้อยู่ในระดับดี เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ และสำเร็จตามเป้าหมาย

2. ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้จากหลักสูตรแฝงเช่นการใช้บุคคลต้นแบบ ในการบ่มเพาะอุดมการณ์วิชาชีพ รวมทั้ง รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีส่วนร่วมกับชุมชนโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง เพื่อพัฒนาคุณลักษณะและความสามารถด้านวิชาชีพที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนในพื้นที่ที่หลากหลาย

3. ควรวิจัยติดตามบัณฑิตทุนพยาบาลพยาบาลชุมชน เกี่ยวกับบทบาท ภารกิจของพยาบาลชุมชน ที่ส่งผลต่อการบริการแบบใกล้บ้านใกล้ใจ การเปลี่ยนแปลงระบบสุขภาพชุมชน ที่เชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานของภาคส่วนต่างๆ ในชุมชน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนให้พยาบาลชุมชนทำงานในพื้นที่อย่างมีความสุข เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

1. แผนการสร้างพยาบาลชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน. บทบาทของหน่วยบริการสุขภาพในพื้นที่กับการผลิตบุคลากร. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนาระบบการพยาบาล สภาการพยาบาล; 2551.
2. กฤษฎา แสงดี. สถานการณ์กำลังคนพยาบาลวิชาชีพในประเทศไทย. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข 2550; 2(1): 40-46.
3. วิจิตร ศรีสุพรรณ. การปาฐกถาพิเศษ การทำความเข้าใจเจเนบบทบาทด้านการพยาบาลชุมชนโดยองค์กรวิชาชีพ. เอกสารการประชุมวิชาการเรื่อง การทบทวนบทบาทพยาบาล (ชุมชน) สู่การเป็นภาคีร่วมพัฒนาสุขภาพชุมชน. นนทบุรี: แผนงานสร้างพยาบาลชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน. สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส) และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ; 2551.
4. วิชัย อัครวาทย์. การสร้างบุคลากรเพื่อร่วมพัฒนาสุขภาพชุมชน. เอกสารการประชุมวิชาการ เรื่องการทบทวนบทบาทพยาบาล สู่การเป็นภาคีร่วมพัฒนาสุขภาพชุมชน. นนทบุรี: แผนงานสร้างพยาบาลชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน. สนับสนุนโดยกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และสำนักงานหลัก

- ประกันสุขภาพแห่งชาติ; 2551.
5. ประเวศ วะสี. ยุคที่ 2 ของการสาธารณสุขไทยระบบบริการสุขภาพที่มีหัวใจความเป็นมนุษย์ (Humanized Care). วารสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของผู้ผลิตและผู้บริโภค 2551; 17 (1): 13-23.
 6. วิบูลย์ลักษณ์ ปริยาวงศากุล. ปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ระดับต้น. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยพยาบาลนพรัตน์ชเรศ; 2537.
 7. Tepworachai U, Santawanpas N, Meeboon S. Factor Affecting Academic Achievement of Nursing Students at the Nursing Colleges under the Jurisdiction Praboromarajchanok Institute. Journal of Health Science 2011; 2(2): 37-43.
 8. จักรกฤษณ์ ลูกอินทร์, เพ็ญพักตร์ ลูกอินทร์ และอาคม โพธิ์สุวรรณ . ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี. วารสารการพยาบาลและการสาธารณสุข 2548; 2 (2) : 24 -32 .
 9. รวงฤดี ชีวะสุโข. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการสอน พฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสลบุรี. วารสารสภาการพยาบาล 2555 ; 27 (4) : 43-55.
 10. อำนวย ธัญญรัตน์ศรีสกุล. การศึกษาการรับรู้สมรรถนะชั้นปี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2549. รายงานการวิจัย. สุราษฎร์ธานี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุราษฎร์ธานี; 2550.
 11. มาลินี จำเนียร และคณะ. คุณลักษณะพยาบาลที่พึงประสงค์ปีการศึกษา 2552. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสลบุรีตามการรับรู้ของนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา. รายงานการวิจัย. ราชบุรี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสลบุรี; 2553 .
 12. กระทรวงศึกษาธิการ.ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2552. เอกสารอัดสำเนา; 2552.
 13. ประเวศ วะสี. มอระบบสุขภาพชุมชนกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสถาบันใน พื้นที่. วารสารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของผู้ผลิตและผู้บริโภค 2551 ; 10 (2) : 8-14.
 14. โรงพยาบาลน้ำพองขอนแก่น. โครงการพยาบาลชุมชนกับการพัฒนารูปแบบการสร้างสุขภาวะเพื่อสร้างเมืองขอนแก่นให้เป็นจังหวัดที่น่าอยู่ที่สุดในโลก. ขอนแก่น , เอกสารอัดสำเนา ; 2553.
 15. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. คลื่นลูกที่ 5 ปรากฏสังคม :สังคมไทยที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย; 2541.
 16. สุรศักดิ์ ปาเฮ. ภาพอนาคตการศึกษาไทย: วิเคราะห์บนฐานการวิจัย . เอกสารประกอบการสัมมนาเข้มครั้งที่ 1 ชุดวิชาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 13-14 สิงหาคม 2554; 2554.
 17. วรณีย์ ชัยเฉลิมพงษ์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้จากหลักสูตรแฝงอันมีผลต่อลักษณะทางวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์. [วิทยานิพนธ์]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2547.

A Study of learning Ability, Desirable Characteristics, and Future Perspectives of Community Funded Nursing Students and Those of Non- Community Funded Nursing Students*

Saowalak Yamtree M.N.S.**

Kanlaya Pangprasert M.N.S. **

Srilamyong Sungsiri M.PH. **

Abstract

This research is the descriptive research which aims to study learning ability, desirable characteristics, and future perspectives of community funded nursing students and those of non-community funded nursing students. Samples are 59 nursing students from year 2, 3 and 4 of faculty of nursing, College of Asian Scholars in the amount of 28 community funded nursing students from Khon Kaen hospital. Ubonratana hospital and Nampong hospital and 31 non-community funded nursing students. The duration of research was during academic year 2011-2012. The research's tools consisted of questionnaire, Test form, and assessment form, personal record and future perspectives. The analysis of data used percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The result of study was found that 1) Learning ability of community funded nursing students and non-community funded nursing students in academic year 2011 and 2012 is at the same level that is tended to be in good level. The average learning ability of community funded nursing students of both academic year 2011 and 2012 has higher level than the non-community funded nursing students. 2) Desirable characteristics of community funded nursing students and non-community funded nursing students classified in 15 dimensions in academic year 2011 and 2012 are at the same level with good level, desirable characteristics of nursing students of both groups classified in 13 dimensions are at the same level with good level including virtue, morality, professional ethics, knowledge, cognitive skill, interpersonal relationship, responsibility, empirical analyzing skill, communication and information technology, skill of professional practicum, leadership, personality, eager to learn, public mind, generosity, language in communication skill, listening, speaking, reading and writing Thai language and healthy. community funded nursing students have the best level in taking care of nation, religion and the King and the non-community funded nursing students have good level, and both groups are at the same level with middle level in language in communication skill, listening, speaking, reading and writing English language 3) Future perspectives of community funded nursing students are to be good children of the parents, good community nursing of the people, going back to work in community. Taking good things that they learned from institute including, service mind, leadership, humility and patience, to generate benefit to their families and community following Sufficiency Economy Policy, and good role model resulting in good living and development by themselves. 4) Future perspectives of non-community funded nursing students are to be good children of the parents, good nurse for people, paying attention on working for public and working in firm institute to generate income, saving, assets for their families, and studying at higher level to be back to work in their hometown.

Keywords: learning ability, desirable characteristics of nursing students, future perspectives

* This research is supported by Thai Health Promotion Foundation (Thai Health) under the community nursing project with development model of community health promotion for developing livable Khon Kaen of the world in academic year 2011-2012.

** Lecturer, Faculty of Nursing, College of Asian Scholars